GAZETA WARSZAWSKA.

W SOBOTĘ DNIA 17. WRZESNIA ROKU 1774.

Z Warſzawy d. 17. Września.

Z przyczyny zawartego między *Roſſyą* i *Portą* pokoiu, z wſpaniałą Uroczyſtością dzień przeſzło-niedzielny, nakładem J. P. Hrabiego *de Stackelberg* pełnomocnego u Dworu naſzego *Roſſyiskiego* Miniſtra, w *Woli* był obchodzony; w przytomności Nayiaśnieyſzego Naſzego Monarchy, oraz całego tu przytomnego Państwa: przy koſztownym Feierwerku, przy wyborney Włoſkiey *Kantacie*, przy wſpaniałym na oſtatek z maſkami Balu i kollacyi. Ozdobny nadewſzyſtko widok czyniła kolumna, *Traianowey* podobna, cała drogim ogniem pałaiąca; na ktorey wielkie dzieła i zwycięſtwa, Wielkiey dziś w

Rossyi szczęśliwie panuiącey *Katarzyny*, iako dawnych Rzymskich Cesarzôw dziełom i zwycięstwom słusznie rôwnaiące się, wyrażone były.

Z Sandomirza d. 5. Września.

Odprawił się tu uroczysty wiazd na Starostwo *Sandomirskie* J. P. Iozefa Kaietana Hrabi z *Tęczyna Ossolińskiego* Starościca *Drohickiego*, który, przytomnością swoią JJ. PP. *Sołtyk* Wwda *Sandomirski*, Hrabia *Ossoliński* Wwda *Podlaski*, Hrabiowie *Tarnawscy*, Woiewodztwa tego Urzędnicy i barzo wiele innych dystyngwôwanych Osob przyozdobić raczyli. Udał się nayprzód J. P. Starosta z przytomnemi Gośćmi do Kościoła Kollegiackiego; gdzie po wysłuchaney Wotywie o *Duchu S.* przez J. X. *Kochanowskiego* Kanonika *Sandomirskiego* śpiewaney, tamże imieniem całey Prześ: Kapituły, wyborna mową, przez JX. *Boxę Radoszewskiego* Kanonika *Sandomirskiego* był witanym; na którą w pięknym słów ułożeniu odpowiedź J. P. Starosta dawszy, udał się ze wszystkiemi Zgromadzonemi na Zamek, przy licznym z harmat biciu. Tam przed J. P. Wwdą *Sandomirskim* wykonał zwykłą na Starostwo przysięgę. Potym potwierdziwszy na dawnych Urzędach swoich JJ. PP. Urzędnikow Grodzkich, przysięgę od nich odebrał. Wszyscy Zgromadzeni Goście, zaproszeni byli od J. P. Starosty na wspaniały obiad i kollacyą do Kollegium *przeszło-Jezuickiego*.

Z FRANCYI.

Z Paryża dnia 26. Sierpnia.

Dnia 24 tego miesiąca, Xże Imć *de la Vrilliere* Minister i Sekretarz Stanu, z rozkazu Króla Imci, odebrał od J. Pana *Maupcou* Kanclerską pieczęć; któremu oraz wyiechać rozkazano do Dóbr swoich w *Normandyi* zostaiących. Pomieniona pieczęć oddana iest J. P. *Hüe de Miromesnil*, dawnemu Prezydentowi Parlamentu *Rotomagenskiego*.

Z tych okoliczności wielką tu czynią nadzieię przywrócenia dawnego Parlamentu; z tym wszystkim, gdy w tych dniach wyprawowana była publiczna Tragedya, gdzie Autor iey J. P. *Dorat* wprowadził *Pipina* Króla mowiącego: *Przywracam Trybunałom, ich cnę sprawowania;* przyszedł Autorowi rozkaz, ażeby to słowo

Przywracam wyrzucił, a inne na to mieyſce położył. Iakoż na drugim wyprawowaniu, za miaſt *Przywracam*, położono *Dopuſzczam;* na trzecim zaś i dalſzych, używano ſłowa: *Ubeſpieczam.* Z tey też przyczyny J. P. *Marin* Cenſor powſzechny, mocno był ſtrofowany, że ów wierſz bez poprawy przepuścił. (*)

Z WŁOCH.

Z Rzymu dnia 12. Sierpnia.

Przed śmiercią *Ludwika XV* udawano tu za rzecz pewną, że *Francya* chce uſtąpić *Korſykę* Krółowi *Sardyńſkiemu*. Dziś ta pogłoſka odnawia ſię i maią ią wſzyſcy za niewątpliwą; przydaiąc, że Krol Imć *Sardyńſki* za to ma pozwolić *Francyi* wolnego wſtępu do wſzyſtkich portow ſwoich; tudzież że *Genueńczykom* ma uſtąpić niektórych graniczących z niemi ſwych dzierżaw. Ta zamiana, gdy przyidzie do ſkutku, wielu ſtronom dogodzi. *Francya* tyleż prawie z nadanego ſobie prawa korzyſtać będzie, ile dotąd z trzymania *Korſyki;* a przytym będzie pozbawiona uciążliwey potrzeby uſtawicznego czucia nad roſterkliwemi, a rządu *Francuſkiego* niecierpiącemi *Korſykanami.* Ci wzaiem, łacniey może przyſtaną do praw i zwyczaiów *Sardyńſkich*, iako ſobie Sąſiedzkich.

Z Wenecyi dnia 6. Sierpnia.

Rozumieliśmy że ſprawa tycząca ſię pretenſyi Domu *Auſtryackiego* do *Dalmacyi Weneckiey*, iuż ſię zupełnie uſpokoiła; alić znowu o nią rzecz idzie. Słychać nawet, że Rzecz-poſpolita naſza proſiła o pośrzednictwo w tey mierze

---

(*) *Po pierwſzym z wielkim plauzem wyprawieniu tey Tragedyi, pewna Paryſka Dama do pewnego Kawalera, powrotu dawnego Parlamentu nadzwyczay żądaiącego i ſpodziewaiącego ſię, piſała bilet w te ſłowa:* „ *Z wielkim powinſzowaniem oznaymuię* „ *Wć Mć Panu, iż dawny Parlament iuż ieſt przywrocony; chociaż ieſzcze nie od* Ludwika Szeſnaſtego *na Tronie*, *ale tym* „ *czaſem od Krola* Pipina *na Teatrum. Wſzak i to Krol* Francuſki: *prawda że nieco zadawny; ale też i ten, o ktorym* „ *mowiemy Parlament*, *iuż nie dziſieyſzy.* „

Króla Iegomości *Francuſkiego*; ten zaś Monarcha dał nam radę, abyśmy ſię w tym udali do *Papieża*. Ta rada (iak ſię domyślamy) tym końcem nam ieſt dana, że ieżeli Dworowi *Rzymſkiemu* uda ſię tyle wſkórać u Dworu *Wiedeńſkiego*, żeby ten pretenſyi ſwoich do *Dalmacyi* naſzey odſtąpił; tedy Rzecz-poſpolita, przez wdzięczność Papieżowi, będzie obowiązana odſtąpić licznych owych ſprzeczek, któremi w ſprawach Kościelnych częſto ſię Dworowi *Rzymſkiemu* naprzykrza.

Z SZWECYI.

Z Sztokolmu dnia 9. Sierpnia.

Król Iegomość chcąc okazać łaſkawą wdzięczność za miłe ſobie uſługi Barona *de Hoepen* Prezydenta Regencyi *Wiſmarſkiey* (który z mieyſca ſamego przywiózł tu dziſieyſzą Xiężne *Sudermanii*) poſłał mu w podarunku złotą tabakierę Portretem ſwym ozdobioną, i dyamentami ſadzoną. Że w tym Roku żniwa były nad zwyczay prędſze i urodzay obſitſzy, Król Imć pozwolił wywożenia zboża. Podobne pozwolenie, przez cały ten wiek, nie było nigdy w kraiu naſzym. Pożytek ten tak wielki, przypiſać należy iuż prawom zakazuiącym w tym kraiu palenia wódki, iuż ſpoſobem użytym tak do zachęcenia ludu do rolnictwa, iako też i do zachowywania zboża w ſzpichrzach. Gorąca tak wielkie panowały w *Finlandyi*, że po wielu tamecznych mieyſcach wody brakło: co ſtało ſię przyczyną odchodzenia bydła. Dwór naſz wyiachał dziś do *Gripsholm*; zkąd dnia 23. Król Imć ma ſię udać do *Skanii* na popis Woyſk ſwoich. Dnia iutrzeyſzego zaczyna ſię u Dworu 3-tygodniowa żałoba po śmierci Xiążęcia *Guilhelma Auguſta de Holſtein-Gottorp*.

Z NIEMIEC.

Z Wiednia dnia 14. Sierpnia.

Ceſarzowa Ieymość zachorowała w tych dniach na nogę; w którą z zbytnich znać pod te dni doznanych upałów, roża ſię wdała. Z *Paryża* mamy wiadomość, że Poſłem od tamecznego do naſzego Dworu, na mieyſce Xiążęcia *de Rohan*, ma być mianowany Margrabia *de Roailles*, który dotąd Poſelſki Urząd od Dworu ſwego ſprawował u Rzeczy-poſpolitey *Hollenderſkiey*.

Num: 75.

SUPLEMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

W SOBOTĘ DNIA 17. WRZESNIA ROKU 1774.

Z Londynu dnia 16. Sierpnia. Bezprzestannie tu głoszą, że *Francya* nie iest w zamysłach tak spokoynych, iakie iey przyznawać chcą niektórzy; owszem że *Hiszpania* pociąga ią z sobą do pewnego wielkiey wagi dzieła, którego rozpoczęcie, nie byłoby podług mysli niektórych Dworów.

Z Londynu dnia 23. Sierpnia. Ostatnie listy z Osad *Amerykańskich* do nas pisane donoszą, że prawie wszystkie Osady zgodziły się na zwołanie powszechnego Ziazdu, dla naradzenia się o sposobach wyswobodzenia miasta *Boston*, z tych w których iest pogrążone nieszczęśliwości, i utrzymania wolności i praw *Amerykańskich*; ale zamysłowi, względem zupełnego przerwania handlu z *Anglią*, wielu sprzeciwiło się. Niektóre Osady postanowiły zlecić na Ziazd powszechny wybranym Pełnomocnikom, aby zachęcili Zgromadzonych do podania naprzód pokorney Suppliki Królowi Imci, prosząc o uwolnienie portu *Bostońskiego*, i o gwarantowanie wolności *Amerykańskich* i przywileiów; pozwalaiąc nawet na to, aby nieszczęśliwe Miasto *Boston* zapłaciło Towarzystwu *Indyiskiemu* uczynione mu szkody w *herbacie*. Wszystkie iednak *Amerykańskie* Osady, o wolność barziey, a niżeli o swóy maiątek dbaiące, trudno będzie do tego, chociaż rozsądnego zdania nakłonić. Zdaie się z tym wszystkim, że Dwór nasz przeyrzał iuż niektóre sposoby zdolne do pogodzenia Osad *Amerykańskich* z Koroną *Angielską*; ponieważ do *Irlandyi* wysłał rozkaz, aby się tam z na-

kazanym dawniey wyprawowaniem Woyſka do *Ameryki* zatrzymano. Wyrok Generała *Gage*, zakazuiący piſać ſię na związek powſzechny Obywatelom Osad *Amerykańſkich*, dla przerwania wſzelkiego handlu z nami, z oſtatnią przyięty ieſt wzgardą; Exemplarze iego poſzarpane ſą i popalone; żaden z Urzędników tameczných do ſkutku go przywodzić nie śmie: a zamiaſt należytego onemu poſłuſzeńſtwa, barziey ieſzcze roziątrzeni Obywatele, ubiegaią ſię co żywo do podpiſowania przerzeczonego związku.

Z Londynu dnia 26. Sierpnia. Donieſiono nam z Oſad naſzych *Amerykańſkich*, że tameczni wſzyſcy Obywatele iednomyślnie zgodzili ſię na to: „ aby ſię niepoddawać pod „ władzę Parlamentu względem wkładania ceł i podatków; „ chyba że będą uſtanowione i rozrządzone na ich własnych „ Prowincyalnych Zgromadzeniach. „ Uznaią one wprawdzie Króla Imci *Angielſkiego* za prawdziwego Pana ſwoiego; tudzież znaią ſię do ſwey ku Koronie *Angielſkiey* podległości, oraz do poſłuſzeńſtwa prawom tyczącym ſię powſzechnego całey Monarchii rządu i pożytku, odwołuią ſię iednak do niektórych ſzczegulnych ſobie praw i przywilejów. Tym czaſem Dwór naſz poſtanowiony ieſt, iak nayściśley do ſkutku przywodzić uſtawy Parlamentu; iakoż myśli do *Londynu* ſprowadzić wſzyſtkie te Oſoby, które do zburzenia umysłów *Amerykańſkich* naywięcey przyłożyły ſię, aby tu oſądzone, i ukarane były. Pogłoſka ſię rozchodzi, że w iedney z Oſad *Amerykańſkich* ſtał ſię nowy rozruch; ktory przez ſwe ſkutki, więkſzy ieſt nierównie, aniżeli ſpór między Miaſtem *Boſton* i *Anglią*.

Okręt Kompanii *Indyiſkiey* tu świeżo przybyły *Bridgwater* zwany, przywiozł nam naſtępuiącą nowinę: „ iakoby „ Wielko-Rządca *Manilii* poſłał do P. *Harbord* Gubernatora „ nowey *Angielſkiey* Oſady w *Balambance*, że ieżeli nie uſtąpi „ wraz z tego Wyſpu ze wſzyſtkiemi ludzmi i maiątkami „ ſwoiemi, tedy on wedle danego ſobie zlecenia, poſzle „ tyle Woyſka, ileby wyſtarczyło na wzięcie iego ſamego „ i na zburzenie wſzyſtkich tam rozpoczętych dzieł i „ twierdz. „ A że nieſpodziewamy ſię, żeby P. *Harbord* chciał być powolnym tym żwawym nakazom *Hiſzpańſkim*;

więc wnosiemy z tąd, że Wielko-Rządca *Hiszpański* groźby swe do skutku przywieść będzie usiłował.

Z Bruxelli dnia 25. Sierpnia. Z *Hiszpanii* dowiedzieliśmy się przez listy z tamtąd pisane dnia 8. tego miesiąca, iż przed onym dniem przybiegł tam Kuryer z *Londynu* do Hrabiego *de Grantham* Posła *Angielskiego*, z tą nowiną: że nowe wszczęły się zatargi między Gubernatorami *Hiszpańskim* i *Angielskim*, względem Wyspu *des Ecrivisses*; tak dalece, iż przyszło iuż do żwawey utarczki, w którey *Anglicy* otrzymali górę, i ieden *Hiszpański* okręt na dno pogrążyli.

DONIESIENIE z WARSZAWY DNIA 17. WRZESNIA.

W Kamienicy Xięcia Jmci Sułkowskiego *Woiewody Gnieźnieńskiego, w Trębackiey ulicy na Rydzynie zwaney, znayduią się Jana Augusta* Posera, *Biblipoli, nastepuiące Książki:*

(1.) *L'Education du jeune Comte de B. & ses Voyages, selon ses propres Memoires avec plus de 100 Planches 2 Parties 9. 1765 Czerw: złł: 3.* (2.) *Le Prince & les Courtisans, ou les Ministres modernes, depeints par Mr: de Moser, 4 Volumes 8 Londres 1769 Złł: 24.* (3.) *Elemens de Geometrie, contenant les six premiers Livres d'Euclide 9. à la Haye 1762. Złł: 24.* (4.) *Eclaircissemens sur les Conjectures Physiques par Nicolas Nartforcker, 9 Amsterdam Złł: 27.* (5.) *Sermons du R. Pere Simon de la SS. Vierge, pour l'Avent le Carême l'Octave du SS. Sacrement, avec les Panegyriques pour les Fetes, 19 Volumes 8 Liege 1744 Czerw: złł: 5.* (6.) *Monument de la derniere Guerre en Allemagne 9. Feuilles atlantiques Czerw: złł: 3.* (7.) *Memoires politiques-historiques de la derniere Guerre, en Allemagne, avec les Plans de Batailles 22 Volumes 8 Francfort 1757 & suio Czerw: złł: 5.* (8.) *Journal litteraire, ou grand Recueil d'Extraits de bon Livres sur toutes Sortes de Matieres 8. la Haye 1750. 47. Volumes Czer: złł: 8.*

....

Z Encyclopedie *in folio* de Paris *przybyły Tom 14. i 15.* Discours *i Tom 5.* Planches. *Brakuie więc ieszcze do tego dzieła 2. Tomow* Discours *i Tomow 3.* Planches. *Z tych Tom 16. i 17.* Discours *i Tom 6.* Planches *w przyszłym Listopadzie z pod prassy wyidą, a Tom 7 i 8* Planches *w 6 Miesięcy potym.*

Kto zechce na to dzieło do końca Października prenumerować, zapłaci w Handlu Gröllowſkim *Czer. złł:* 112. *Po wyiściu tego terminu prenumeracya więcey mieysca mieć nie będzie.*

Znayduie ſię także w rzeczonym Handlu z Encyclopedie, *ktorą J. P.* Felice *w* Ywerdon *in 4to wydaie, Tom 30. 31. i 32. druk naſtępuiących Tomow nieprzerwanie ſię kontynuie, na to dzieło ieſzcze można prenumerować do końca Października.*

Tamże znayduie ſię Tableau de l'Europe pour ſervir de ſupplement à l'Hiſtoire Philoſophique & Politique des etabliſſements & du commerce des Europeens dans les deux Indes in 8vo *w* Mæſtricht 1774. broché 4. fl.

Dnia 22. 23. i 26. teraznieyſzego mieſiąca rożne Paryſkie i inne Meble, oraz i rożne rzeczy przez Michała Grölla uprzywileiowanego Aukcyonatora i Kommiſſarza Nadw: J. K. Mości w Marywilu Nro 20. na publiczney Aukcyi przedawane będą. Katalog tychże rzeczy tam można mieć darmo.

Dnia 11. tego mieſiąca czterech tu ludzi od pewnego Dworu uciekło. Pierwſzy *Grzegorz Lokay, wzroſtu dużego, włoſow biało-rudawych, twarzy białey, w młodym wieku, brodawkę maiący na twarzy z lewey ſtrony, w ſurducie białym, kamizelce ponſowey z galonkami ſrebrnemi, umieiący grać na ſkrzypcach i fletrowerſie.* Drugi *Paweł, Szewc w ubierze Lokayſkim, rudawych brwi, twarzy nabrżmiałey z kroſtami czarnemi, w ſurducie białym, wzroſtu pomiernego, ſzewſką robotę damſką umieiący.* Trzeci *Stefan Kopycki Fryzyer, białey twarzy, ſrzedniego wzroſtu, w ſurducie zielonym flanelowym, guziki ſtalowe, w kamizelce ponſowey, płaſzcz biało-popielaty maiący.* Czwarty *Woyciech Okońſki, Fryzyer włoſow czarniawych, twarzy pociągłey ſmaglawey, piegowaty w młodym wieku, w ſukniach ſzafirowych niemieckich z galonkami złotemi. Wſzyscy w kapeluſzach uwoſkowanych, oprocz Pawła Szewca, ktory miał kapeluſz ordynaryiny. Ktoby o nich wiedział, niech raczy dać znać do J. Pana* Ziomeckiego *na Krzywym Kole w tuteyſzym Mieście mieſzkaiącego.*

Znayduie ſię do przedania Kareta Angielſka nowa, na Długiey Ulicy adreſſować ſię trzeba u Kowala, na rogu podle dworku **Jeymć P. Podsędkowey nie daleko pałacu Kommiſſyi.**